§ 9
Yttrande över utställningsförslag översiktsplan för Österåkers kommun 2040

TRN 2017–0136

Ärendebeskrivning

Stockholms läns landsting har getts möjlighet att yttra sig över utställningsförslaget till Österåker kommuns översiktsplan. Planförslaget är ute på remiss mellan den 17 november 2017 och 4 februari 2018. Planen sträcker sig fram till 2040 med en utblick mot 2060. Planen ligger i huvudsak i linje med landstingets förhållningssätt gällande bebyggelseutveckling och kommunen har en hög ambition gällande bostadsbyggande och befolkningstillväxt. Detta yttrande utgår från ett samlat regionalt utvecklingsperspektiv utifrån landstingets roll som regionplaneorgan, som ansvarig för kollektivtrafiken i Stockholms län och från landstingets övergripande trafikpolitik. Ärendet har beretts i samråd med landstingets trafikförvaltning som inte avger eget yttrande. Landstinget lämnade remissvar under samrådet, TRN 2017-0032.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2018-01-16
Förslag till yttrande, 2018-01-16
Utställningsförslaget finns att läsa på
http://www.osteraker.se/subsajter/osteraker2040/utstallning.4.1ef37628159176cfe19b62a.html

Förslag och yrkande

Ordförandes förslag om bifall till förvaltningens förslag

Tillväxt- och regionplanenämndens beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att avge yttrande över förslag till översiktsplan för Österåker kommun med bilagt förslag till yttrande, bilaga 5

att yttrandet överlämnas till Österåker kommun

att paragrafen förklaras omedelbart justerad

Beslutsexpediering:
Österåkers kommun
Akt

YTTRANDE
2018-01-16

TRN 2017-0136

Österåkers kommun
Strategiska planeringsenheten, Samhällsbyggnadsförvaltningen, Österåkers kommun
184 86 Åkersberga
charlotte.hedlund@osteraker.se

Yttrande över utställningsförslag Översiktsplan för Österåkers kommun 2040

Inledning

Stockholms läns landsting yttrar sig över remissen i egenskap av regionplaneorgan för Stockholms län och som ansvarig för kollektivtrafiken i Stockholms län samt utifrån landstingets övergripande trafikpolitik.

Landstingets remissvar utgår från RUFS 2010 och det pågående arbetet med RUFS 2050.

Landstinget är positiv till kommunens arbete, och ställer sig bakom planens och kommunens övergripande inriktning som i stora delar överensstämmer med landstingets förhållningssätt till bebyggelseutvecklingen i regionen. Från samrådet, TRN 2017-0032, kvarstår vissa synpunkter där landstinget ser att planen riskerar att verka i en riktning som inte ligger i linje med den regionala utvecklingsplanen.

Synpunkter

Bebyggelseutveckling och bostadsbyggande

Under samrådet kommenterade landstinget att kommunens målsättning när det gäller befolkningstillväxt ligger över de befolknings- och sysselsättningsframskrivningar (rapport 2017:2) som Tillväxt- och regionplaneförvaltningen tagit fram och som landstingsfullmäktige godkänt. Sedan samrådet har kommunen höjt förväntningarna på bostadsbyggandet i kommunen från ca. 300 bostäder/år till ca 500 bostäder/år, under perioden 2016–2025. Antagandet om ett tillskott på 500 bostäder/år ligger över den föreslagna planberedskap som redovisas i utställningsförslaget av RUFS 2050. Det är positivt att kommunen har höga ambitioner i detta avseende, men ambitionen ställer stora krav på offentlig service, kommunalekonomi, tillgänglighet och kommunens egen organisation. I planen kan det tydligare framgå hur befolkningstillväxten i olika avseenden ska hanteras och vilka

eventuella effekter en sådan utveckling kan få. I flera avseenden kan befolkningstillväxten också påverka andra aktörer än kommunen själv. Denna aspekt kan med fördel tydliggöras.

Landstinget ställer sig fortsatt positiv till den övergripande inriktningen när det gäller bebyggelseutvecklingen, men ser att vissa områden går emot både kommunens eget och landstingets förhållningssätt till bebyggelseutveckling. Vad gäller utvecklingen kring Rosenkälla kommenterades det under samrådet, TRN 2017–0032, och synpunkterna kvarstår. Det finns ett behov av att fortsatt utreda förutsättningarna för och precisera förslag för resurseffektiv varuhantering i länets nordost-sektor, något som belyses i landstingets arbete med både RUFS2050 och den regionala godsstrategin. Landstinget välkomnar dialogen om detta med Österåkers kommun och Stockholm Nordostsamarbetet, i samband med att RUFS2050 och godsstrategin antas och ser att detta behöver adresseras både i kommunens eget planarbete såväl som i de regionala ställningstagandena.

Vidare anser landstinget att bebyggelseutveckling kring Kulla vägskäl inte är lämplig. Området ligger i en av regionens gröna kilar, invid en grön värdekärna och möjligheterna att erbjuda resurs- och kostnadseffektiv kollektivtrafik är begränsad. Vad det gäller övrig bebyggelseutveckling på landsbygden vill landstinget uppmuntra kommunen att i fortsatt planering hålla fast vid ambitionen om att lokalisera ny bebyggelse till redan bebyggda områden och stråk med stark kollektivtrafik. På så sätt skapas de bästa förutsättningarna för hållbar service- och bebyggelseutveckling, resurshushållning och effektiva persontransporter.

Grönstruktur
Kommunens ambition om att bibehålla en sammanhängande grönstruktur i kommunen är mycket positiv. Det är också positivt att kommunen lyfter fram den regionala grönstrukturens viktiga svaga samband i hänsynskartan. Det är angeläget att verka för att intrången i de gröna kilarna blir så små som möjligt. Landstinget vill understryka folkhälsoaspekten av tillgängligheten till gröna sammanhängande områden i den växande stockholmsregionen.

Transportinfrastruktur och tillgänglighet
Det är positivt att kommunen i flera avseende tagit till sig landstingets synpunkter i detta avseende. Landstingets synpunkt gällande behovet hos särskilda grupper kvarstår dock. Kommunen kan med fördel också tillföra en diskussion om hur teknikutvecklingen kan komma att påverka resandet framöver.

Roslagsbanan
Landstinget välkomnar kommunens utvecklade skrivningar om Roslagsbanan liksom det tillagda hänsynsområdet för Roslagsbanan. Landstinget ser dock att Sverigeförhandlingen och Roslagsbanans förlängning till T-centralen och Odenplan kan lyftas fram på fler ställen i planen, då objekten och förslagen ryms inom planens tidshorisont.

Ett hänsynsområde för Roslagsbanan har lagts till för att säkerställa riksintresset och utvecklingen av detta, samt säkerställa mark för en ny depå för Roslagsbanan. Hänsynsområdet är tillräckligt stort men landstinget ser att det är lämpligt att redovisa hänsynsområdet även på de kartor som visar markanvändningen i delområdena. Vad berör delområdet Västra fastlandet är det stor sannolikhet att den nya depån för Roslagsbanan behöver placeras i ett område som nu är markerad som natur/skog, därför är det extra viktigt att även markera Roslagsbanans hänsynsområde här. En ny depå för Roslagsbanan bidrar också med nya arbetsplatser vilket kan förtydligas i näringslivsavsnittet.

Cykel
Landstinget ser positivt på att kommunen i delar lyft fram cykelns roll för kombinationsresor genom att tydliggöra vikten av infartsparkeringar för cykel. Detta kan med fördel stärkas ytterligare.

Gods
För att ta ett helhetsgrepp om tillgänglighetsfrågan ser landstinget att en allmän beskrivning av gods- och nyttotransporternas behov kan läggas till planförslaget. Lämpligt är också att tydligare belysa potentiella konflikter mellan olika typer av transporter, i synnerhet med anledning av kommunens målsatta befolkningstillväxt som kommer ställa stora krav på transportsystemet. Det finns en beskrivning av detta i stycket om näringsliv som skulle kunna utvecklas i andra delar av planförslaget. Skrivningarna om farligt gods kan med fördel också utvecklas, liksom ett resonemang om hur teknikutvecklingen kan komma att påverka resandet framöver. Förändrade konsumtions- och logistikmönster har redan påtagligt påverkat varuflöden, och därmed transporter med mera i samhällssystemet.

Teknisk försörjning risk och säkerhet
Landstinget är positiv till kommunens skrivningar i detta avseende.

Näringsliv och fiber
Att kommunens arbetsmarknad beskrivs med en regional koppling är positivt och landstinget välkomnar kommunens vilja att ta sitt ansvar för hela länets tillväxt. Det är också positivt att planen ger uttryck för skärgårdens och landsbygdens betydelse för besöksnäringen. I planen pekas särskilda

fokusbranscher ut. Landstinget anser att detta inte får innebära en hämsko för utvecklingen av andra branscher. Detta mot bakgrund av den strukturomvandling som bland annat digitaliseringen av samhället innebär.

Det är positivt att det i planen finns ett avsnitt som beskriver utbyggnad av fiber, och ambitionen att skapa möjligheter för ett öppet, teknik- och operatörsneutralt nät välkomnas. Att samordna nedläggningen av fiber med utbyggnaden av annan infrastruktur är viktigt, vilket också lyfts. Mot bakgrund av att planen blickar mot 2060 vore ett resonemang kring digitaliseringens samhälleliga effekter, exempelvis för transport och arbetsmarknad, förtjänstfullt.